

SCHOOL EXPRESS

March 2016

The 'Busy Bee' brings you the best *Creative Writings of the Senior School*

HOW I FELT WHEN I CAME TO KNOW THAT MY SCHOOL'S NAME HAS CHANGED

Last Thursday we were informed by our class teacher that classes VI to X have to collect in the auditorium of the school. All of us were surprised on hearing it as our assemblies are usually on Fridays. Everybody started discussing that what could have been the reason for gathering the classes in the auditorium. Some students who are quite notorious even got tense, as they thought that maybe the Principal is going to call out their names and they'll be blamed for doing some mischief. All sorts of discussions kept taking place until we reached the auditorium. Even there I heard a few senior students talking the same and most of them looked pretty amused at whatever was happening.

Soon the assembly started and it was addressed by our Principal, Ms Komal Singh. She shared with us how eight years back the Millennium School, Mohali had started and after that there was no looking back as she with her team took it to great heights. We all agreed to whatever Ma'am said but kept wondering what was coming up next. She continued that today was another very important day as we were no longer a franchise of Educomp and so the school's name has been changed from the Millennium School to Learning Paths School.

There was absolute silence in the auditorium, no one spoke a word. Ma'am kept asking the children how we felt about it, some answered and some were quiet. I was speechless; it took some time for everything to sink in. My attachment to the Millennium School was so emotionally and so immense that I was a little drained out. I went home that day and discussed it with my mother; she works in TMS and is one of the founder members of the school. She helped me understand why the name had changed and that everything has been done keeping in mind the betterment of the students. She also told me that now the school authorities will have the flexibility to change the books and bring in a lot of better technology to the classes. Though I did understand whatever was explained to me but I still felt a little low about the change of name. The most important thing that I was happy about was that my Principal, teachers and classmates would remain the same.

Almost a month has passed and I am amazed at the fact how all of us have got used to the new name, 'Learning Paths School'. Now I can actually relate to the quote that our Principal Ma'am had very appropriately used while talking to us that Thursday morning, it was the famous quote by Shakespeare, 'what's in a name' and also that a rose by any other name would smell as sweet.

Manit Singh
Class 6 A

SCIENCE- A BOON OR A BANE

“Though modern science has blessed mankind,
Both harmony and peace are gone!
The soul of man in shamble lies,
With God and conscience, both denied.
The modern science is boon on earth,
But bane for soul of man since birth.”

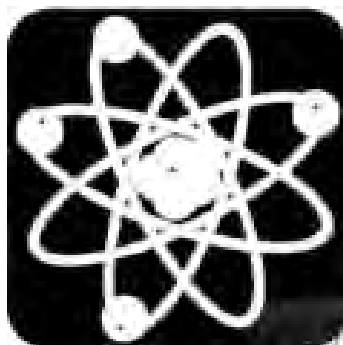
We are in the age of science and technology. Man can't live without the aid of science. Our food, transport, learning, administration, recreation and social life all are linked with science in various ways. “Science is the knowledge of consequences, and dependence of one fact upon other.” But whether science is a boon to mankind or bane, to answer this, one should know what science exactly means. Science is said to be systematic classification of experiences. We wonder at the various events happening around us. We get doubts; what are they? These questions are the basic seeds of science. The main aim of science is to search the truth and discover unknown facts.

Civilization, as it is today, is the result of a number of discoveries made in the field of science. The invention of simple wheels has resulted in our modern industrialization. Electricity has revolutionized the world. Medical science is so much advanced that the average life of an Indian has risen. But there is another side of the coin also.

T.L.Peacock says, “I almost think that it is the ultimate destiny of science to exterminate the human race.” That is the other point of view. It is science which gave birth to destructive weapons and nuclear power. If nuclear power is used for peaceful purposes, there is no need for fear. But after all, it is human to err. Can anyone assure us that there is no chance of destruction and no chance of Hiroshima and Nagasaki being repeated? If that happens again, will not science be a bane for humanity.

Shakespeare has said that there is nothing good or bad, but thinking make it so. Human values have been pushed to the background and man has become more selfish, cruel, violent and destructive. It depends solely upon man himself how to use science and its discoveries. Science as knowledge and power is neither savior nor destroyer. Science without conscience is death of the soul.

Aahana Singla- 6 A

SCIENCE IS A BOON OR BANE FOR MANKIND

“Nature, and Nature’s laws lay hid in night,
God said, Let Newton be ! and all was light,”

When we talk about science and progress, two names instantly strike our mind, Sir Isaac Newton and Albert Einstein! But science has been in existence since the very inception of the universe. Science is nothing but trained and organized common sense. Science tells us how something exists or how something can be made to exist, it is a phenomenon. Since ages, humans have used the knowledge of science to make their lives comfortable and progressive. It is indeed a boon not only for mankind but for every living being on this Earth. In the medical world, the list of miracles is long—from vaccinations to curing diseases through organ transplants are a few to mention. In the field of communication science has greatly transformed the world. Now-a-days distance does not matter and information flows from one part of the globe to another in no time. We are already talking of setting up colonies on Mars and all this seems possible only because of science. Advancements in the field of entertainment, education, farming and agriculture are all gifts of science. But everything has a darker side as well. Blind use of technology also leads to problems like global warming, nuclear warfare, over exposure to radiations etc. We have to be very judicious while putting to use the benefits of science, only then can we definitely say, “Science is a boon not a bane for mankind.”

Sumedha 6-A

THE DAY I HAD A CHAT WITH A CANCER PATIENT

Cancer is a word that terrifies a person. It is that word that we all fear when we go to a doctor for a physical exam. My grandfather was a living example, suffering from this dreadful disease. He was full of energy, bubbling with life and always ready to cheer you up!! I never knew that he suffered from this disease. After he was no more I remembered the chats we had. He battled this disease like a strong warrior and never showed any signs of being a loser. He fought for nearly 8 years. Today when I recollect those moments spent with him, I still remember him saying that the ultimate measure of man is not where he stands in moments of comfort and convenience but where he stands at a time of challenge and controversy. People who are battling cancer survive more on hope and less on chemotherapy. Never ending support from family, loved ones and friends makes a world of difference. Interactions with my grandfather have taught me to cherish every moment and live life to the fullest. It has allowed me to stretch my boundaries and push myself in ways that I never thought would be possible. One should live life to the fullest. One has the strength within oneself to get through each challenge. I personally feel that the word intolerance which has become a topic of debate in our Indian society has no place as life is too short and we should welcome each day with open arms.

Arshnoor Kaur
Class 7 B

THE DAY I HAD A CHAT WITH A CANCER PATIENT

Today my family and I went to the hospital on my uncle's request. As he is a doctor there, he wanted us to meet a cancer patient. We entered the room of the anonymous patient and saw a girl of not more than eight or nine years lying on the bed. She was delighted when we came in. I could tell from her expressions that she did not have many visitors who would come and chat with her. We sat right next to her and asked her to tell us about herself. She said her name was Teresa and she was an orphan. We felt bad for her as she did not have the support of her parents in such a situation. I did not want her to feel that she was alone so I changed the topic. I asked her what she liked the most. Her eyes gleamed and she said, 'princesses' and wanted to be one but then she said with a sad look on her face, "princesses have long hair but I don't have hair." I could see tears in her eyes. I asked my parents if they could go to the market and buy a princess' dress for her. My mother agreed and went to the market with my father. After some time, they arrived and handed Teresa all the things. The look on her face told us of her happiness. She thanked us. I can never forget that moment.....

Manpria Kaur
Class 7 A

The Day I Had A Chat With A Cancer Patient

Motivation. A changed personality. We think of these as jokes. But that day coming out from the patient ward I really was one. I recently won a competition organized by Fortis and got the lucky opportunity to talk to a cancer patient whose name was Priya. We had a little chat and I gave her a little basket of flowers just as a memento. She told me about her career as a businesswoman and how it all ended. The most surprising thing was the smile, the lovely smile she had on her face knowing the fact she had a deadly disease. I had never seen such willpower in anyone. She told me how one day she would be walking out of this hospital happily. When I got home I thought really hard about this and decided to never give up and face all hurdles in life. Now I truly understand the meaning of this wise saying: "Happiness is not the absence of problems, It is the ability to deal with them."

Garima Malhotra

Class – 7A

Should Euthanasia be legalized by the Government?

The word euthanasia...does it ring a bell? No? O.K. so let me throw some light on this topic.

Euthanasia is basically a Greek word which means 'Mercy Killing' or 'good death'. Its dictionary meaning says that euthanasia is the termination of life by a doctor, because of the demand of a patient.

It is of two types: Voluntary euthanasia and involuntary euthanasia. Voluntary euthanasia, considered as good death, is legal in some countries such as Luxembourg, Belgium, Netherlands, Colombia, etc. Whereas involuntary euthanasia, considered as murder, is illegal in all the countries around the globe.

Many people are in favor as well as against Euthanasia. This is something like two sides of a coin, which inspires some countries to legalize it while forces others to ban it.

First of all, I would like to express my views in favor of euthanasia. I think an incurable sufferer should have the right to die a peaceful death. Also, if a person has just a vegetable existence and is a burden on the society and his family, he/she should be given a freedom of choice. People have formed many organizations, demanding the legalization of Euthanasia, which is a factor that constantly pressurizes government to legalize Euthanasia.

But there are many points which say that euthanasia should be banned. First of all is the 'right to life'. It is a strong belief which says that every human being has a right to live, no matter how much he/she suffers and no person in particular should be killed by another person. Moreover, many people can also make false certificates and demand euthanasia. This would be considered as murder, which is again illegal.

Science and technology are progressing day by day. So if a person demands death because he/she suffers from an incurable disease, this would not be favorable as the cure could be found in the near future.

After discussing the pros and cons of this topic, I would like to come to the conclusion that Euthanasia should not be legalized by the government as it has many risks (as discussed earlier) and I strongly believe that a person should die a natural death.

By
Mudrika Jha
8B.

CHILD LABOUR

Everyday, we see various workers at our local departmental stores, tea shops, food stalls etc. Still, what we see there goes unseen. I am, indeed, talking about the underage child workers working at these places. We all like to talk a big deal about this issue in speeches, essays, etc. yet we go back to the same stores and grab a plate of noodles, served by these poor unfortunate children. These children don't have a voice of their own. Their parents, who are supposed to be protecting their children, are in fact the ones who force their children to work and make some extra money for them. It is slavery right under our noses. We are violating many human rights everyday without realizing it. If we, the 'educated' population of India, do not raise our voices for these poor souls, then God only help us for if we ignore this evil we will be like beasts!

Arsh Seth
9-B

CHILD LABOUR

Child labour is an often discussed issue which reaches hypothetical solutions but for reasons we know, it does not fully implement into in-work reality. Child labour in a way is child abuse. Innocent children, everyday are shipped off to work in houses, industries, even construction sites by the people of the same blood. Abusing these children's' lives by handing them brooms instead of books, by teaching them to deal in money rather than teaching them ABC's. A world everybody hopes to see will not stray higher, it will sink lower because these little people are building structures and not their futures. Adults are to be blamed for shamelessly promoting their children into businesses where lives are at stake in return for money. Illiteracy is also the culprit as people partaking in this vicious game are too unaware of what they are getting in the bargain. We all are guilty of being too tolerant. "As long as we aren't doing it and it isn't happening to us, it's alright"--- thoughts like these are a stone wall stopping us from ending the problem existing for years.

Khwaish
9B

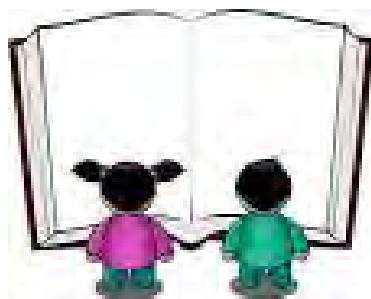
RIGHT TO EDUCATION: A BOON FOR THE COUNTRY

Reading and writing appears quite normal to us, doesn't it? For instance, now you might be sipping your morning coffee with a newspaper in your hand and choosing to read this article. But have you wondered about those who just stare at the billboards and papers trying to decode the foreign script in front of them? There are millions who dream of reading and writing and becoming successful in their respective lives.

Many NGOs and other private organizations are collecting money for the matter that should be on the top of any priority list that the social reformers possess.

One such step that has been taken by our 'sometimes asleep, sometimes awake' sarkaar- The Right to Education. This Act allows children to study in government schools till the age of 15 free of cost. Our Government did realize the importance of the youth and how it is the youth that can make it or break it for this multi-cultured, secular and diverse nation.

By Jasnoor Kaur 10 B

THE RIGHT TO EDUCATION

Being educated means not only being able to read and write, but also being literate, i.e. knowing what is right and what is wrong. Keeping this important thing in mind, our Constitution makers devised 'The Right to Education Act', which aims at providing elementary education to all children from the age of 6 to 14 years. This has been extremely useful for our country and its citizens.

In India, a large part of the population was illiterate at the time of independence. However, this Act has made people aware of the need and importance of being educated. Certainly surveys show that the literacy rate has greatly improved leading to a large educated workforce in the country. Education has also helped people overcome poverty and has helped caste distinctions in the society to disappear. However, just like any other thing that has its pros and cons, this Act has also some negative consequences.

'The Right to Education' being changed to 'The Right to Compulsory Education' by the Ministry of Education in India has brought about a lot of changes. According to the 'No Detention Policy' under this, no student can be detained until he clears class 8. Although this has been beneficial to students and has reduced their mental pressure, some students have also taken this for granted and they do not bother to study. Thus, we should always keep in mind both the negative and positive sides of a thing before taking or implementing a decision about it. On the whole, 'The Right to Education' has opened the doors to the new opportunities and spheres of life for the people of India.

Vidushi Gupta 10-B

धर्म की परिभाषा..... ।

धर्म का नाम लेते ही हर किसी के सामने अपने-अपने आराध्य या भगवान का चित्र आ जाता है। पर क्या कभी किसी ने धर्म के नाम पर उन हज़ारों गरीबों के बारे में सोचा है, जो न जाने कितनी ही रातें खाली पेट सोने को मजबूर हैं?

मेरे लिए धर्म है-इंसानियत। लोग किसी भी धार्मिक स्थान पर धार्मिक उत्थान के उद्देश्य से न जाने कितने ही पैसे दे देते हैं, जिसको मैं गलत नहीं मानती, लेकिन ऐसे ही परोपकारी पुकारे जाने वाले लोग सड़क पर किसी भूखे को खाना देने के लिए तैयार नहीं होते।

मैं अपना निजी अनुभव आपके साथ सांझा करना चाहती हूँ। मेरी नानी जी हर रोज़ पाठ करती हैं, ज्योत जगाती हैं तथा हर विशेष मौके पर गुरुद्वारे जाती हैं। अधिकतर लोग उन्हें धार्मिक मानते हैं। पर मेरे लिए धर्म है ज़रूरत में पड़े व्यक्ति की मदद करना।

एक दिन गुरुपूरब पर मैं, मेरी नानी जी और नाना जी गुरुद्वारे गए। वहाँ पर मेरी नानी ने 500 रूपए चढ़ाए। मुझे खुशी हुई, क्योंकि इन पैसे का प्रयोग लंगर के खाने के लिए होना था। लेकिन जब हम गुरुद्वारे से बाहर निकले, तब एक छोटी-सी लड़की ने नानी से खाने के लिए पैसे माँगे लेकिन वह मुँह मोड़ कर गाड़ी में बैठ गई। मुझे बहुत ही बुरा लगा। मैंने उन्हें समझाने की कोशिश की, कि यदि भीख देना अनुचित है तो हम उस असहाय लड़की को 'भोजन' स्वयं खरीद कर दे सकते हैं। परंतु उन्होंने मेरी एक न सुनी। मैं उस लड़की को पैसे तो नहीं दे सकती थी, लेकिन भरपेट खाना ज़रूर खिलाना चाहती थी। घर पहुँचने तक मेरे दिमाग में ये बातें ही घूमती रहीं कि धर्म के नाम पर हम कितने भी पैसे देने को तैयार हो जाते हैं परंतु किसी गरीब का पेट भरने के लिए हम दस रूपए तक नहीं दे सकते। क्या भगवान चढ़ावे से खुश होते हैं या किसी की मदद करने से ?

मैं घर पहुँचकर भी उसी लड़की के बारे में ही सोचती रही। मैंने अपना 'खाना' डिब्बे में डाला और फिर उस लड़की को ढूँढने के लिए निकल पड़ी। वह मुझे उस ही जगह बैठी मिली। मैंने उसे खाना दिया। यह देखकर उसकी आँखें भर आईं। खाना खाते समय उसके चेहरे पर अजीब-सी मुस्कान थी। उस मुस्कान को देखकर मुझे लगा कि मैंने भगवान को खुश कर दिया। मुझे लगता है कि भगवान पैसे के चढ़ावे से नहीं बल्कि उनके द्वारा बनाए गए इंसानों के चेहरे पर खुशियों की मुस्कान देखकर खुश होते हैं।

रूबानी, नवी 'ब'

धूल.....क्या वास्तव में महत्त्वहीन है??

मनुष्य आकाश का वर्णन करता है , पेड़ों का भी परंतु धूल का नहीं। धूल क्या है ? धूल हमारा आधार है , हमारा अस्तित्व है। किंतु इंसान इससे भाग रहा है। मनुष्य का शरीर जिन पंचतत्वों से बना है , उनमें से एक तत्व है मिट्टी। मिट्टी और धूल में ठीक वैसा ही संबंध है-जैसा देह और प्राण में। मनुष्य आसमान में अपना घर बनाना चाहता है, वास्तविकता को नकारना चाहता है। आगे बढ़ना गलत नहीं है, परंतु ऐसा करने के लिए अपने आधार से जुदा होना गलत है। धूल तो किसान का गहना है। इंसान की जड़ें धूल हैं। यदि वह इन जड़ों के समीप नहीं रहेगा तो वो अपनी असली पहचान से दूर हो जाएगा। यदि मनुष्य इस बात को स्वीकार कर ले तो वह अपने जीवन की खिड़की में सूर्य की किरणों को प्रवेश करने का अवसर दे पाएगा। धूल वह नहीं है जो मनुष्य के शरीर को गंदा या मैला करे परंतु वह है जो फूलों का सौंदर्य बढ़ाए , एक बालक के मुख पर नूर लाए व लोगों की प्रसन्नता को दर्शाए। मनुष्य को धूल से एक पेड़ के समान जुड़े रहकर अपने लक्ष्य को प्राप्त करना चाहिए।

" धूल का है बहुत महत्त्व, जितनी भी वस्तुएँ चाहिए जीवन को बनाने के लिए सारतत्व , मिलती हैं धूल से , परंतु फिर भी मनुष्य क्यों भागता है इससे , भूल जाता है कि ऐसा करने से , भागता है वह अपनी पहचान से। "

इन पंक्तियों में धूल के महत्त्व को सार्थक रूप से दर्शाया गया है।

कशिश कपूर, नवीं 'अ'

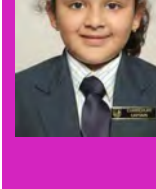
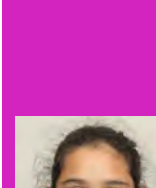

प्रकृति...हमारी सहचरी

जब भगवान ने इस धरती की रचना की थी तब सब बहुत अच्छा था। सभी जानवर , मनुष्य , पक्षी और पेड़-पौधे मिल-जुल कर रहते थे। ईश्वर ने मनुष्य को मस्तिष्क दिया ताकि वे सभी की देखभाल कर सकें। सब सही ढंग से चल रहा था किन्तु जैसे-जैसे समय बीता मनुष्य में अहंकार की प्रवृत्ति का जन्म होने लगा। उसने सोचा कि वह प्रकृति का मालिक है। वह स्वयं को अन्य प्राणियों से अधिक महान समझने लगा। धीरे-धीरे उसने अपनी शक्तियों का अनुचित प्रयोग करते हुए बहुत सारी मशीनें बनाई जो प्रकृति के लिए हानिकारक सिद्ध हुई। उसने पेड़ काटने प्रारंभ कर दिए। पेड़ काटकर वह स्वयं के लिए नए घर व भवन बनाने लगा। ऐसे ही धीरे-धीरे स्थिति और विनाशकरी होती गई। अंततः भगवान को निर्णय लेना ही पड़ा। उन्होंने प्राकृतिक आपदाओं के रूप में मनुष्य को फटकारा। ये सुनामी, बाढ़, सूखा, असमय बरसातें मानव जाति को चेतावनी दे रहीं हैं कि यदि मनुष्य ने अपने आप को नहीं बदला तो प्रलय दूर नहीं।

मीनल सिंह, छः 'अ'

हिंदी

हिंदी हमारी शान है,
यह भारत का मान है।
यह भारतवासियों की जान है,
हिंदी से हिन्दुस्तान है।।

प्रभनूर कौर, वृन्दा चौपड़ा, गुरसिमरन कौर
कक्षा- छः 'अ'

देश का सम्मान, हिंदी भाषा का
निर्माण,
इसको है हमने अपना माना,
तथा इसके बल पर हमें है
दुनिया को कुछ अदभुत कर के
दिखाना।

मीतनैन कौर, तनविका वालिया व नंदिनी
गुप्ता कक्षा- आठवीं 'अ'

मधुर हिंदी

जैसे सजती है, दुल्हन के माथे पर बिंदी,
ऐसी है भाषाओं में भाषा, हमारी राष्ट्रभाषा
हिंदी।

जैसे हाथों पर, खिलती है सुंदर मेंहदी,
खुलकर दर्शाती है, हमारे विचारों को हिंदी।
मधुर, कोमल और अमृत जैसे, शब्दों का है
यह मेल,

सीख जाते हैं सब, इन शब्दों का महा खेल।
जीवन में निरंतर रूप से देती है,
उन्नति के पथ पर बढ़ने पर की आशा,
भावों, संवादों की यह देवी,
हिंदी, हमारी राष्ट्रभाषा।

सुमेधा मगोत्रा, छः 'अ'

हिंदी

हिंदी

यूँ तो देश में भाषाएँ अनेक हैं,
पर राष्ट्र के माथे की बिंदी है-हिंदी।
नव भारत की पहचान,
हिंद है हमारे राष्ट्र का अभिमान

आयुषी गुप्ता व मुद्रिका झा
कक्षा- आठवीं 'ब'

है यह भाषा, हम भारतवासियों
का आधार व मान।
इसका हर एक शब्द है,
फूल की पंखुड़ियों के समान।
इन पंखुड़ियों को पिरोकर,
बनता है एक पुष्प,
जो बढ़ाता है, हमारी संस्कृति
की शान।
यह भाषा है सरल व आसान,
जिस पर गर्व करता है, संपूर्ण
हिंदुस्तान।

कशिश कपूर (नवीं 'अ'), जैसमिन
बल (नवीं 'ब') व मेहर ढिल्लो (नवीं
'अ')

बाल मज़दूरी

सामाजिक कुप्रथा है बाल मज़दूरी,
समाज ने क्यों समझ लिया, इसे इतना ज़रूरी।
मासूम-मासूम से छोटे बच्चे,
सीधे-सच्चे परंतु उम्र के कच्चे।
सुबह से शाम करते ये काम,
लेकिन मिलता नहीं इन्हें अच्छा इनाम।
विद्यालय जाने की उम्र में ये ढो रहे हैं बोझ,
सोचने की तो बात है परंतु क्यों नहीं रहा है कोई सोच।
करती हूँ मैं सबसे निवेदन,

रोको ये बाल-मज़दूरी! वरना सूना हो जाएगा बचपन का आँगन।

प्रिशा शर्मा छः 'स'

हिंदी

हिंदी पढ़ाओ, संस्कृति बचाओ,
देश की आशा, हिंदी भाषा।
हिंदी का सम्मान, देश का सम्मान
है,

हमारी स्वतंत्रता वास्तव में वहाँ
है,

राष्ट्रभाषा जहाँ है।।

जशन सहमी व शरनदीप
कक्षा-आठवीं 'ब'

हिंदी हमारी राष्ट्रभाषा, उसी से हमारी
पहचान,
है ये हमारी मातृभाषा, है ये हमारा
आधार।
इसमें हम जो बोलें, सो लिखें, जो
लिखें, सो सीखें,
है ये हमारी मातृभाषा, है ये हमारा
आधार।
नाम हमारे वतन का है हिंदुस्तान,
हिंद-हिंदी, हिंदी-हिंदुस्तान
हिंदी हैं हम,
है ये हमारी पहचान,
ये हमारी पहचान।।

गुरवीना महल (नवीं 'अ'), अकिता
सैनी (नवीं 'अ')

हिंदी

राष्ट्र का गौरव , राष्ट्र का अभिमान है ये हिंदी,
हजारों भाषाएँ बोली जाती हैं इस संसार में,
पर हिंदुस्तानियों की पहचान है ये हिंदी ।

सुंदर है , मनोरम है , मीठी है , सरल है ये हिंदी
पढ़ने-लिखने में सहज व सुगम है ये हिंदी ।
नौ रसों की बहार है ये हिंदी ,
शास्त्रों के ज्ञान का भंडार है ये हिंदी ।

साहित्य का असीम सागर है ये हिंदी ,
सूर , तुलसी , कबीर और मीरा की लेखनी का कमाल
है ये हिंदी ।

यूँ तो इस संसार में कई भाषाएँ बोली जाती हैं ,
पर हिंद के माथे की बिंदी है ये हिंदी । ।

अहाना सिंगला छः 'अ'

किसान की आस

काले बादल सर पर हैं, सावन बरसने आया है,
बिजली का शोर है हवा में, मेघ का जादू छाया है ।
महीनों से किसान बूँद- बूँद की प्रतीक्षा में थे,
मगर सूर्य की आग्नेय किरणों के सिवा कुछ न पाए थे ।

आज किसान भी फूल से खिले हैं,
जैसे स्वयं इंद्रदेव से मिले हैं ।

ऐसा लगता है मानो फसलों की प्यास बुझ गई हो, दुनिया
हरियाली पा गई
सबके दुख हर गए हों, देखो बरसात आ गई ।

यश करन व सुरभि (दसवीं ब)

सावन

“उमड़-धुमड़ कर बादल आए,
पानी भरकर साथ में लाए ।
छाया आकाश में घन- घोर अंधेरा,
बादलों ने जब डाला डेरा ।
प्यारी धरती की प्यास बुझाने
आई वर्षा सबको रिझाने ।
उदास खलिहान थे, तुझको मन तरसे ।
अब तो वर्षा जमकर बरसे ।
भीनी -भीनी खुशबू आती,
मिट्टी भी सुगंध फैलाती ।
वर्षा रानी जब भी आती,
सौगात खुशियों की साथ में लाती ।
चारों ओर हरियाली की छाया,
यही है वर्षा की माया । ”

विदुषी गुप्ता व ज़हीन गिल (दसवीं, ब)

सावन आया

सावन का मौसम आया,
लेकर बादलों की कजरारी छाया ।
रिमझिम-रिमझिम मेघ बरसें,
अब न कोई पानी को तरसे ।
चारों तरफ छाया कुहासा,
अब न घूमे कोई प्यासा ।
पेड़ों पर पक्षी चहके,
फूलों की खुशबू से वन महके ।
झूम-झूम कर नाचे मोर,
मेंढक भी अब मचाए शोर ।
सब ने सावन का गीत गाया
रिमझिम-रिमझिम करके सावन आया ।

सूर्यभान ब हिंमाशु (दसवीं, ब)

ਮੈਂ ਏਕ ਬਾਲ ਮਜ਼ਦੂਰ!

ਮੈਂ ਏਕ ਬੇਚਾਰਾ ਬਾਲ ਮਜ਼ਦੂਰ ,
 ਛੁੱਟ ਟੁਕੜਾ-ਪਤਲਾ ,
 ਦਿਨ-ਭਰ ਛੁੱਟ, ਮੈਂ ਖੂਧ ਮੇਂ ਸੜ੍ਹਤਾ ।
 ਉਧਰ ਏਕ ਹੈਂ ਮਾਲਿਕ ਮੇਰੇ ,
 ਹਰ ਦਸ ਮੁਝ ਪਰ ਹੁਕਮ ਚਲਾਤੇ ,
 ਕਥੀ ਨ ਮੇਰੀ ਮੇਹਨਤ ਕੇ ਪੈਸੇ ਦੇਤੇ ,
 ਹਰ ਦਸ ਮੁਝ ਪਰ ਤਾਨਾ ਕਸਤੇ ।
 ਉਧਰ ਸੇ ਮੈਂ ਬੇਚਾਰਾ, ਖ਼ੁਕ਼ ਕਾ ਮਾਰਾ ।
 ਪਫ਼ਰਨੇ ਕੀ ਚਾਹ ਹੈ ਮੁਝਮੇਂ ,
 ਕੁਝ ਬਨਨੇ ਕੀ ਉਮੰਗ ਹੈ ਮੁਝਮੇਂ ।
 ਕੁਝ ਕਰਕੇ ਇਸ ਬਾਲ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕੋ ਰੋਕ ਦੀਜ਼ਿਏ ,
 ਮੇਰੇ ਜੈਸੇ ਅਨੇਕ ਨਿਰਦੋਸ਼ੀ ਕੋ ਜੀਨੇ ਦੀਜ਼ਿਏ ।

ਕਿਸ਼੍ਰੁਤਿ, ਸਾਤਵੀਂ 'ਅ'

ਪ੍ਰਕ੍ਰੁਤਿ

ਪ੍ਰਕ੍ਰੁਤਿ ਸਬਕੀ ਸਹੇਲੀ ਹੈ ,
 ਫਿਰ ਕਯੋਂ ਆਜ ਉਪੇਕ੍ਸ਼ਿਤ-ਅਕੇਲੀ ਹੈ ?
 ਹਮਾਰੀ ਗਲਤਿਯੋਂ ਕੀ ਸਜਾ ,
 ਕਯੋਂ ਪਾਤੀ ਹੈ ਕੋ ਬੇਕਜ਼ਹ ?
 ਮਾਨਕ ਨੇ ਪੇੜੀਂ ਕੋ ਕਾਟ-ਕਾਟ ਕਰ ਉਸਕੀ ਦੁਰਦਸ਼ਾ ਬਨਾਏ ,
 ਫਿਰ ਖ਼ੀ ਉਸਨੇ ਹਮ ਪਰ ਕਰਖ਼ਾ ਰੁਪੀਂ ਦੈਲਿਤ ਕਰਸਾਏ ।
 ਉਸਨੇ ਦਿਯਾ ਹਮੇਂ ਸਮਮਾਨ ,
 ਔਰ ਹਮਨੇ ਕ੍ਰਿਯਾ ਉਸਕਾ ਅਪਮਾਨ ।
 ਕਯੋਂ ਨਹੀਂ ਦੁ:ਖੀ ਹੋਤੇ? ਹਮ ਔਰ ਆਪ ,
 ਕਫ਼ਾਕਰ ਧਰਤੀ ਕਾ ਇਤਨਾ ਤਾਪ ।
 ਯਹ ਤੋ ਅਨਕਹੀ ਏਕ ਪਹੇਲੀ ਹੈ ।
 ਫਿਰ ਖ਼ੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰੁਤਿ ਹਮਾਰੀ ਅਨਮੋਲ ਸਹੇਲੀ ਹੈ ।

ਸੋਗ, ਠਃ 'ਸ'

ਪੁਸਤਕਾਂ ਦਾ ਮਹੱਤਵ

ਪੁਸਤਕਾਂ ਗਿਆਨ ਦਾ ਸਾਗਰ, ਮਨੋਰੰਜਨ ਦਾ ਸਾਧਨ ਤੇ ਇਕੱਲਤਾ ਦੀ ਸਾਥੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਬੜੀ ਨਿਰਾਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲੋਂ ਕਲਮ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਹਿਤ ਤੋਂ ਹੀ ਸਮਾਜ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਪੁਸਤਕਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਸ਼ੌਂਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਪੁਸਤਕ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਕੱਢ ਹੀ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਇਕੱਲਾ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਪੁਸਤਕਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਕੇ ਮਨੁੱਖ ਅੰਦਰ ਆਤਮ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸਦੀ ਰਹਿਣੀ-ਬਹਿਣੀ ਅੰਦਰ ਬਦਲਾਅ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਕਈ ਕਿਸਮਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਚੰਗੀ ਪੁਸਤਕ ਓਹੀ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਜੀਵਨ ਦਾ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਸਹੀ ਰਸਤਾ ਦਿਖਾਏ ਅਤੇ ਉਸ ਤੇ ਤੁਰਨਾ ਸਿਖਾਏ। ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਮਹਾਨ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਏ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੁਸਤਕਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਅਤੇ ਲਿਖਣ ਦਾ ਬਹੁਤ ਸ਼ੌਂਕ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਕਾਰਨ ਹੀ ਕਈ ਸੰਤ-ਮਹਾਤਮਾ, ਕਵੀ ਅੱਜ ਵੀ ਸਰੀਰਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਾ ਹੋ ਕੇ ਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਜਿਉਂਦੇ ਹਨ।

ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪੁਸਤਕਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲਾ ਮਨੁੱਖ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਕਾਮਯਾਬ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਕਵਿਤਾ ਤਲਵਾਰ
 ਅੱਠਵੀਂ ਏ

ਜੇ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਅੱਜ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਅੱਜ ਦਾ ਸਮਾਜ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ

ਅੱਜ-ਕੱਲ ਦਾ ਸਮਾਜ ਬਿਲਕੁਲ ਬਦਲ ਚੁਕਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਸਮਾਜ ਇੱਕ ਦਮ ਵੱਖਰਾ ਸੀ, ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਸਿੱਧੇ-ਸਾਦੇ ਸਨ ਤੇ ਖੁਸ਼ ਵੀ ਸਨ ਤੇ ਮਿਲਜੁਲ ਕੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਪਰ ਅੱਜ-ਕੱਲ ਤਾਂ ਲੋਕੀ ਆਪਣੇ ਸੁਆਰਥ ਲਈ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦਾ ਖੁਨ ਵੀ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਫਿਰ ਜੇਕਰ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ, ਭਰਾ-ਭੈਣ ਹੀ ਹੋਣ। ਅੱਜ ਦੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਸਮਾਜ ਲਈ, ਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੁਝ ਕਰਨ ਜਿਵੇਂ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਮਾਜ ਲਈ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਅੱਜ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਅੱਜ ਦਾ ਸਮਾਜ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਜਿਦਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅੱਜ ਦੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਇੱਕ ਨੇਤਾ ਦੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਸੋਚ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਮਿਲ ਕੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਤੇ ਹੋਰ ਸਮਾਜਿਕ ਬੁਰਾਈਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜੀਏ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਆਪ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਸਮਾਜ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜਿਸ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੀਤੀ ਤੇ ਜਿਸ ਖ਼ਾਤਰ ਆਪਣੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦਿੱਤੀ। ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਰਾਹ ਉੱਤੇ ਚਲ ਕੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦਿਲਵਾਈ ਪਰ ਅਸੀਂ ਅਹਿੰਸਾ ਦੀ ਰਾਹ ਉੱਤੇ ਚਲ ਕੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅੱਜ ਦੀ ਯੁਵਾ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਰਲ ਜਾਈਏ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਬਦਲ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਜੇਸਮਿਨ ਸਹੋਤਾ

ਨੌਵੀਂ ਏ

ਪਲ ਭਰ ਦਾ ਗੁੱਸਾ ਜ਼ਿੰਗਦੀ ਨੂੰ.....

ਜ਼ਿੰਗਦੀ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਵਾਰੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਤੇ ਪਲ ਭਰ ਦਾ ਗੁੱਸਾ ਇੱਕ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਭਾਵ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕਰਕੇ ਰੱਖ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਮੂੰਹ ਵਿੱਚੋਂ ਬੋਲੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ ਤੇ ਤੀਰ ਕਮਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲਿਆ ਹੋਇਆ ਤੀਰ ਕਦੇ ਵਾਪਿਸ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ। ਸਾਨੂੰ ਦੋਵੇਂ ਬਹੁਤ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਰਤਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਬੋਲੇ ਸ਼ਬਦ ਕਿਸੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਗਦੀ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕਰਕੇ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪਛਤਾਵਾ ਹੀ ਕਰਦਾ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਗੁੱਸਾ ਉਸਦੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਖਾਰ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸਵਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੇ। ਗੁੱਸੇ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਮਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਸਿਹਤ ਤੇ ਵੀ ਬੁਰਾ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਸਰਰਿਕ ਰੋਗ ਵੀ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਲੋਕ ਤਨਾਅ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਦੂਸਰਿਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਗਦੀ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਕਈ ਤਰੀਕੇ ਅਪਣਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਯੋਗ, ਧਿਆਨ, ਦੂਸਰਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣੀ-ਅਣਸੁਣੀ ਕਰਨਾ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਨਿਮਰਤਾ ਦਾ ਭਾਵ ਲਿਆਉਣਾ ਆਦਿ। ਗੁੱਸਾ ਸਾਡੇ ਅੰਦਰ ਹੀਨ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਵੀ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਹੋ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਗੁੱਸੇ ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾ ਕੇ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਜੀਅ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਹਰਸਿਮਰਨ ਕੌਰ

ਨੌਵੀਂ ਏ

ਮਾਂ-ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ

ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਿਆਰ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਹ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਨੂੰ ਹਰ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇਣ। ਮਾਂ-ਬਾਪ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ, ਅਜਿਹੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਦਾ ਬੁਰਾ ਨਾ ਕਰੋ, ਵੱਡਿਆਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਇਨਸਾਨ ਬਣਾਇਆ। ਸਾਡਾ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਵੀ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖੀਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਦਰ ਕਰੀਏ ਅਤੇ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਲਈ ਸੁਪਨੇ ਵੇਖੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੀਏ। ਪਰ ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹ ਸਮੇਂ ਦੇ ਬਦਲਣ ਨਾਲ ਇਸ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅੰਤਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਦੂਰੀ ਵਾਲਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਬੱਚੇ ਆਪਣੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਇਸਦੇ ਕਈ ਕਾਰਨ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਮੋਬਾਇਲ ਫੋਨ, ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਰੁਝਾਨ, ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਣ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਆਦਿ। ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਬੱਚੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾ ਕੇ ਪੜ੍ਹਨਾ ਜਾਂ ਵੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮਾਂ ਗੁਜ਼ਾਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਕਈ ਮਾਂਪੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਰੁਝੇਵਿਆਂ ਕਾਰਨ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਦੇ ਪਾਉਂਦੇ। ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣ ਦੇ ਢੰਗ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪਰਿਵਰਤਨ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਹੈ ਦੂਰੀ ਦਾ। ਪਰ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਾਂਪਿਆਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨ, ਉਹ ਜੋ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਖਾਤਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਗੀ ਕਿ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਚੰਗਾ ਸਮਾਂ ਬਿਤਾਉਣ ਤਾਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝ ਸਕਣ ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਦੋਹਾਂ ਪੱਖਾਂ ਚੋਂ ਇਕੱਲਾ ਮਹਿਸੂਸ ਨਾ ਕਰੇ। ਮਾਂ-ਬਾਪ ਦਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਰੱਖੀਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਸਕੀਏ।

ਸਿਮਰਪ੍ਰਭ ਕੌਰ
ਦਸਵੀਂ ਏ

ਘਰ ਵਿੱਚ ਇਕੱਲੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਅਨੁਭਵ

ਘਰ ਵਿੱਚ ਇਕੱਲੇ ਰਹਿਣਾ ਇੱਕ ਸਜ਼ਾ ਵੀ ਹੈ ਤੇ ਇੱਕ ਮਜ਼ਾ ਵੀ ਹੈ। ਇਹ ਗਿਆਨ ਮੈਨੂੰ ਕਿਸੇ ਗਿਆਨੀ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਮੇਰੇ ਵੱਡੇ ਭੈਣ-ਭਰਾਵਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਘਰ ਇਕੱਲੇ ਰਹਿਣਾ ਚੰਗਾ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵੀ ਕਰਨ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਪਰ ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਹ ਅਨੁਭਵ ਬਹੁਤ ਹੀ ਖਾਸ ਰਿਹਾ। ਘਰ ਵਿੱਚ ਇਕੱਲੇ ਰਹਿਣ ਨਾਲ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਅਲਗ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ। ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਡਰਪੋਕ ਜਿਹੀ ਆਹਨਾ ਲੋੜ ਪੈਣ ਤੇ ਸਾਹਸੀ ਤੇ ਨਿਡਰ ਵੀ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਦਿਨ ਮੇਰੇ ਮਾਂ-ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੰਮ ਲਈ ਜਾਣਾ ਪਿਆ। ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਰੁਕਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮਜਬੂਰੀ ਵਿੱਚ ਮੈਨੂੰ ਇਕੱਲੇ ਰਹਿਣਾ ਪਿਆ। ਮੈਂ ਮੈਗੀ ਬਣਾਈ ਅਤੇ ਟੀ.ਵੀ ਚਲਾਕੇ ਅਰਾਮ ਨਾਲ ਖਾਣ ਬੈਠ ਗਈ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਇਕੱਲੇਪਨ ਦਾ ਮਜ਼ਾ ਲੈ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਛੱਤ ਤੇ ਕੋਈ ਅਵਾਜ਼ ਸੁਣਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਮੈਂ ਇੱਕ ਦਮ ਡਰ ਗਈ ਤੇ ਆਪਣਾ ਧਿਆਨ ਬਟਾਉਣ ਲਈ ਟੀ.ਵੀ ਦੇ ਚੈਨਲ ਬਦਲਣ ਲੱਗੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਫਿਲਮ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਹੌਂਸਲਾ ਆਇਆ। ਮੈਂ ਰਸੋਈ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਉਬਾਲਣ ਲਈ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ, ਤਦ ਤੱਕ ਮੈਨੂੰ ਦੋ ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਪੌੜੀਆਂ ਤੋਂ ਉਤਰਨ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਆਈ। ਮੈਂ ਹਿੰਮਤ ਦਿਖਾਈ ਤੇ ਉਬਲਦਾ ਪਾਣੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਤੇ ਪਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਰਦ ਹੋਈ ਤੇ ਉਹ ਚੀਕਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਮੈਂ ਵੀ ਇਸੀ ਮੌਕੇ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਚੱਕਿਆ ਤੇ ਰੌਲਾ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਮੇਰਾ ਰੌਲਾ ਸੁਣਕੇ ਸਾਰੇ ਗੁਆਂਢੀ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੋਨੋ ਚੋਰਾਂ ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਲਿਆ। ਮੇਰੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਮੇਰੀ ਬਹਾਦਰੀ ਤੇ ਖੁਸ਼ ਹੋਏ ਅਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਸ਼ਾਬਾਸ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੇਰੇ ਇਕੱਲੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਸਿਖਾ ਗਿਆ।

ਆਹਨਾ ਸਿੰਗਲਾ
ਛੇਵੀਂ ਏ

ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜੀਵਨ

ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜੀਵਨ ਉਹ ਜੀਵਨ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਸਿੱਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਮੁਕਾਮ ਕਿਵੇਂ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਸਿੱਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਆਪਣਿਆਂ ਦਾ ਆਦਰ ਕਿਵੇਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਦੂਸਰਿਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨਾ, ਹਰ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਕਿਵੇਂ ਸਾਮਨਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਿੱਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਤੋਂ ਅਲਾਵਾ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਵੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਵਿਅਕਤੀ ਬਣਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਖੇਡਨ ਦਾ ਵੀ ਸਮਾਂ ਕੱਢਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਅੱਜ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਿਰਫ ਕੰਪਿਊਟਰ, ਲੈਪਟਾਪ ਆਦਿ ਵੱਲ ਹੀ ਰੁੱਝੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਤਨਾਅ ਨਾਲ ਭਰ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵੱਲ ਵੀ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦੇ ਪਾਉਂਦੇ। ਇੱਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਹਾਲਤਾਂ ਦਾ ਸਾਮਨਾ ਕਿਵੇਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਇਸੇ ਸਮੇਂ ਸਿੱਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਹੋ ਸਮਾਂ ਹੀ ਉਹ ਮੌਜਾਂ ਕਰਕੇ ਵੀ ਬਤੀਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਬੱਚੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਿਰਫ ਦੋ ਹੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਕਰਕੇ ਬਤੀਤ ਕਰਦੇ ਹਨ: -ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਜਾਂ ਖੇਡ ਕੇ। ਇਹੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਂਪਿਆਂ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਪੜ੍ਹ-ਲਿਖ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤੇ ਆਪਣਾ ਨਾਂ ਰੌਸ਼ਨ ਕਰਨ।

ਸਹਿਜ ਕੌਰ
ਸੱਤਵੀਂ ਏ

Plot No 3, Sector 67 Mohali, Punjab - 160062.

Ph: +91 (0172)6544021/22, 9878007553

Email :contact@learningpaths.in

Affiliated to CBSE | Affiliation No. 1630588

Please do not print this Newsletter unless you really need to. This will preserve trees on Earth.